Dovrefjell nasjonalparkstyre

Postadresse
Postboks 987
2604 Lillehammer

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 Hjerkinn

Kontakt
Sentralbord +47 61 26 60 00
Saksbehandler +47 61 26 62 08
sfinpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell

Jora Beitelag
v/ Ola Rolstad
Rolstadvegen 48
2665 Lesja

E-postadresse: ola@rolstad.me

Delegert sak nr. 147-2021

SAKSBEHANDLER: LARS BØRVE ARKIVSAK - ARKIVKODE: 2021/3206 - 432.2 DATO: 19.04.2021

Søknad fra Jora Beitelag om motorferdsel på Snøheimvegen og Vålåsjøhøvegen i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern i forbindelse med tilsyn og sanking fra 2021

Dokumenter

11.03.2021: E-post fra Ola Rolstad, Lesja – Søknad fra Jora Beitelag om tillatelse til motorisert ferdsel på Snøheimvegen og Vålåsjøhøvegen i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern i forbindelse med tilsyn og sanking fra 2021.
12.03.2021: E-post fra Forsvarsbygg v/ Pål Skovli Henriksen til Dovre fjellstyre og Lesja fjellstyre – Eksplosivrydding 2021.

Opplysninger om søknaden / saksopplysninger

Jora Beitelag v/ Ola Rolstad, Rolstadvegen 48, 2665 Lesja søker i e-post 11.03.2021 om motorferdsel på Snøheimvegen og Vålåsjøhøvegen i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern i forbindelse med tilsyn og sanking fra 2021.

Forsvarsbygg v/ Pål Skovli Henriksen skriver i e-post 12.03.2021:

> Slik det foreligger pr nå, er det rimelig sikkert at Hjerkinn PRO vil ha eksplosivrydding i 2021 i ukene 28 og 33. Styrkebidraget fra Forsvaret er her mer eller mindre 100 % på plass. Den siste av tre uker ser ut til å bli uke 32, men denne uka er foreløpig ikke fullt opp bemannet fra Forsvaret pr dags dato. Vi har foreløpig ingen signaler på at villreinjakta vil bli berørt av aktivitet fra vår side i 2021. Mine kolleger vil koordinere detaljene med dere som tidligere.

Snøheimvegen ligger i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern, og Vålåsjøhøvegen ligger i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern og Fokstugu landskapsvernområde.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Verneforskrift for Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern av 20.april 2018.
- Verneforskrift for Fokstugu landskapsvernområde av 20.april 2018.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Utkast 31.01.2017 til forvaltningsplan for vern av tidligere Hjerkinn skytefelt.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern er bl.a. å ta vare på en viktig del av leveområdet til villreinen i Snøhetta villreinområde, og særlig viktige trekkorridorer og vandringsrom for villreintrekket rundt Snøhettamassivet. Jf. verneforskriften § 1.

I Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern er motorferdsel vanligvis ikke tillatt, men det er tillatt med motorferdsel for uttransport av syke eller skadde bufe med kjøretøy som er skånsom mot markoverflaten, jf. verneforskriften § 9, 2. ledd, pkt. e.

I Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til motorferdsel på Vålåsjøhøvegen og Snøheimvegen i forbindelse med beitebruk, i regi av beitelag og andre med særskilt beiterett, jf. § 9, 3. ledd, pkt. b.

Formålet med Fokstugu landskapsvernområde er bl.a. å ta vare på et særpreget og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart, jf. verneforskriften § 2.

Verneforskriften for Fokstugu landskapsvernområde har ikke bestemmelser om motorferdsel. Denne verneforskriften har bare en generell bestemmelse om ferdsel som sier at "All ferdsel skal skje hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på landskap, kulturminner eller naturmiljø. Dyrelivet må ikke forstyrres.", jf. verneforskriften § 3, pkt. 4.

I utkastet til forvaltningsplan for vern av tidligere Hjerkinn skytefelt, er det (s. 49-50) bl.a. også retningslinjer for motorferdsel i forbindelse med beitebruk:

> Det generelle motorferdselsforbudet er ikke til hinder for motorferdsel for uttransport av syke og skadde dyr i medhold av lov om dyrevern. I forskriftene presiseres det at kjøretøy som kan benyttes skal være skånsom mot markoverflaten. Kjøring må dermed så langt som mulig unngå terreng- og vegetasjonsslitasje. Slik transport er ikke søknadspliktig, men forskriftene presiserer at det i forkant av kjøring skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet. Statens naturoppsyn (SNO) skal derfor kontaktes på telefon i forkant. Hvis det ikke er mulig å få kontakt, skal det legges igjen en beskjed på telefonsvareren til SNO. Kjøring kan i tilfelle foretas på vilkår om at SNO kontaktes så snart som mulig i etterkant av transporten. Oppsynet vil kunne avklare om en må unngå kjøring i spesielt sårbare områder, i samråd med den som skal kjøre. Denne bestemmelsen er for øvrig en standardbestemmelse for alle verneområder.
>
> All annen motorferdsel i forbindelse med beitebruk er søknadspliktig. I alle bestemmelsene presiseres det at aktiviteten må skje i regi av beitelag, dvs. at det er

beitelaget som både må organisere aktiviteten og stå bak søknader om tillatelse. Det kan som hovedregel gis flerårige tillatelser.

I utkastet til forvaltningsplan går det også (s. 50) bl.a. fram (redigert i forhold til vernevedtaket):

- I tillegg til transport av saltstein, materialer, beitedyr m.m. kan det også gis tillatelse til persontransport.
- Vegene kan benyttes fram til hensiktsmessige utgangspunkt for tilsynsturer og for sanking. Beitelaget bør i den forbindelse finne fram til hensiktsmessige steder for parkering som samtidig tar hensyn til verneverdier, i samråd med forvaltningsmyndigheten. Grisungen (der Vålåsjøhøvegen slutter) er et selvskrevet sted. Det samme gjelder Stridåbrua, for atkomst innover Svånådalen mot Svånåbu. På den annen side skal all parkering i området mellom Stridåbrua og Snøheim unngås.

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell, går det i retningslinjene for motorferdsel (s. 83-85) bl.a. fram:

- For behov som er årvisse, gis tillatelser og dispensasjoner normalt for 4 år.
- Ved spesielle behov i enkelte år kan det søkes om ekstra turer.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), delegert myndighet til forvalterne (jf. vedtektene pkt. 6.2) til å treffe vedtak i saker av kurant karakter. Med kurant karakter menes følgende: 1) Saker etter verneforskriftenes spesifiserte tillatelsesbestemmelser om ferdsel og motorferdsel. 2) Saker etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte tillatelsesbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48 der: a) Det dreier seg om fornying av tillatelse eller dispensasjon gitt av styret eller arbeidsutvalget, og forutsetningene er tilnærmet uendret. b) Det foreligger etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av styret eller arbeidsutvalget i tilsvarende sak. c) Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet. Ved tvil skal forvalter drøfte saken med styreleder. Dette skal komme fram av saksutredningen hvis forvalter treffer delegert vedtak i saken. Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Vurderinger

Søknaden fra Jora Beitelag omfatter motorferdsel på Snøheimvegen og Vålåsjøhøvegen i forbindelse med beitebruk. Søknaden omfatter motorferdsel på veier i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern og i Fokstugu landskapsvernområde.

Tilbakeføringen av tidligere Hjerkinn skytefelt skal avsluttes i 2021, og det er derfor nå aktuelt å gi tillatelse som gjelder i 4 år, dvs. 2021-2024.

Det er viktig at motorferdsel på Snøheimvegen og Vålåsjøhøvegen, tar hensyn til bl.a. villrein og annet dyreliv.

Vurdering i forhold til de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Dersom det tas hensyn til villrein og annet dyreliv, vil nødvendig motorferdsel på Snøheim-vegen og Vålåsjøhøvegen i forbindelse med beitebruk, berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Nødvendig motorferdselen på Snøheimvegen og Vålåsjøhøvegen, vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, sannsynligvis ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse, jf. § 11, og om det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12.

Det er derfor mulig å gi tillatelse til nødvendig motorferdsel på Vålåsjøhøvegen og Snøheimvegen i forbindelse med beitebruk, med hjemmel i verneforskriften for Hjerkinn landskapsvernområde.

Delegert vedtak

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Jora Beitelag v/ Ola Rolstad tillatelse til nødvendig motorferdsel og persontransport på Snøheimvegen og Vålåsjøhøvegen i Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern i forbindelse med beitebruk i 2021-2024.

Vilkår:

- Motorferdsel skal foregå på en hensynsfull måte. Det skal tas hensyn til villrein og annet dyreliv. Villrein som oppholder seg nær vegene eller som vil trekke over vegen, skal ikke forstyrres. Vegetasjonen skal ikke påføres unødige skader.
- I 2021 skal motorferdsel foregå iht. Hjerkinn PROs ferdselsrestriksjonskart for tidligere Hjerkinn skytefelt, og ved akutte behov i områder der det er ferdselsrestriksjoner, må all ferdsel koordineres med Hjerkinn PRO i forkant.
- I forbindelse med beitebruk, kan vegene brukes fram til hensiktsmessige utgangspunkt for bl.a. tilsynsturer og sanking.
- I den tiden Snøheim turisthytte er åpen, skal kjøring på Snøheimvegen i størst mulig grad foregå samtidig med skyttelbussen.

- Parkering langs Snøheimvegen mellom Stridåbrua og Snøheim, skal unngås.
- I forbindelse med uttransport av syke og skadde dyr, skal det gis melding til SNO før eller like etter uttransport.
- Eventuell veiledning som forvaltningsmyndigheten, SNO eller fjelloppsynet gir for å ivareta verneformålet, skal følges.
- Kjøretillatelse skal være med når kjøring foregår, og kjørebok skal føres.

Vedtaket er fattet med hjemmel i verneforskriften for Hjerkinn landskapsvernområde med biotopvern, § 9, 3. ledd, pkt. b. Vedtaket er også fattet med grunnlag i utkast til forvaltningsplan for vern av tidligere Hjerkinn skytefelt, og forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell. Vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

Forholdet til annet lovverk
I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag innskrenker ikke den adgang grunneier og bruker har til å forby eller begrense motorferdsel på sin eiendom.

Rett til innsyn i sakens dokumenter
Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang
Vedtaket eller del(er) av det kan påklages til Miljødirektoratet av en part eller annen med rettslig klageinteresse, innen tre uker fra vedtaket er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre, jf. forvaltningsloven § 32.

Med hilsen

Lars Børve (sign.)
forvalter
Dovrefjell nasjonalparkstyre

Kopi til

- Miljøvedtaksregisteret
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Statsforvalreren i Innlandet
- Dovre kommune
- Dovre fjellstyre
- Lesja fjellstyre
- Forsvarsbygg
- DNT Oslo og Omegn
- Bestyrere Snøheim turisthytte
- Tilsyn Reinheim
- Grisungen Sameie